

HÖRNSTENEN

TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND
HÖRNSTENEN ÄR KRISTUS JESUS SJÄLV (EF 2:20)

2/2022

VÄLSIGNAD
PÅSK OCH
VÅR TILL ALLA
HÖRNSTENENS
LÄSARE!

KRIGET AVSÖJADE OSÄKERHETEN

Många tror att fred i Europa är en självklarhet. Rysslands anfall på Ukraina förstörde vår föreställning och upprörde våra sinnen och vår världsbild. Efter det har många planer fått göras om. Händelserna i Ukraina kommer att ha en stor inverkan på vårt tänkande, vår politik och Finlands framtid och också på kristendomens ställning.

Ännu är det för tidigt att säga hur det inverkar på det andliga området. Åtminstone har många berättat att de ber för Ukraina, fastän de inte annars har särskilt mycket har bekänt sig som kristna. Likaså har det varit berörande att se videor från gudstjänster som har hållits i Ukraina under kriget.

I Bibeln använde Gud ofta krig eller nationella katastrofer för att väcka sitt folk. Många gånger vände sig folket till Gud inför hotet om krig och bekände sina synder och kom tillsammans till templet för att offra till Gud. Vi kan hoppas att händelserna i Ukraina skulle ha en likadan inverkan på oss.

I alla fall har vi fått se, att mänskligt sett är ingenting i livet säkert. Det som vi med stor möda bygger och uppnår kan raderas ut inom några veckor såsom det har gått i Ukraina. Många har fått lämna allt bakom sig och börja om från början.

I Predikaren har vi en bra påminnelse om detta: ”Vidare såg jag under solen: Det är inte de snabba som vinner loppet, och inte hjältarna striden. Inte heller får de visa alltid bröd, de kloka rikedom och de kunniga uppskattning. De är alla beroende av tid och tillfälle.” (Pred. 9:11). Livet är alltså i grunden mycket osäkert. Bara Gud

består i alla tidens växlingar. Han är den enda hållbara grund, på vilken livet kan byggas. I Västerlandet har vi länge varit lite för självsäkra och litat för mycket på oss själva i stället för på Gud.

Kriget för på ett mycket konkret och obehagligt sätt fram syndens och dödens makt i mänskligheten. Till all lycka har kristendomen just i påskens budskap en mäktig motkraft mot dem. Där i alltings centrum finns den goda nyheten om försoning av synd och seger över död. Bara på denna nyhets grund kan en verklig frid verka. Låt oss därför förkunna Kristi seger över synd och död mitt ibland nyheterna om krig och som som motvikt mot dem.

SANTERI MARJOKORPI

4.4.2022

(ÖVERS. CHRISTIAN PERRET)

FÖRSAMLINGSVALEN 2022

Val för förtroendeuppdrag i församlingarna hålls i november i år. Vi uppmantrar alla Hörnstenens läsare att ställa upp i valen. Närmare uppgifter kan fås på väckelserörelsernas sidor för församlingsvalen på <https://svenska.uskojayhteys.fi/> Bekanta dig med dem! Också Facebooksidan ”Tro och gemenskap” (Usko ja yhteys) publicerar aktuella uppdateringar.

Teologiska institutet anställde TM Aija Ahonen fram till slutet av detta år som koordinator för församlingsvalen. Hon sköter ett par timmar i veckan om information och medlemsansaffning. Om du vill bli kandidat men inte vet t. ex. vem du ska kontakta kan du ta kontakt med henne. I detta nummer finns en intervju med henne.

VÅRINSAMLING TILL FÖRMÅN FÖR DEN TEOLOGISKA SAKKUNNIGAS ARBETE

Teologiska institutets teologiska sakkunniga Vesa Ollilainen anställdes senaste höst i en osäker ekonomisk situation för ett år, vilket tar slut i sommar. I vårinsamlingen söker vi stöd för att fortsätta anställningen också nästa höst. Det är viktigt, att Teologiska institutet har en egen teologisk sakkunnig, som forskar, undervisar i teologi och skriver aktuella analyser.

Understöd kan betalas med giroblanketten i tidningen eller via institutets webbsidor med vår insamlingsreferens. Vid sidans högra kant finns knappen ”Lahja STI:lle / Gåva till STI”. Via den kan du ge en gåva med dina egna bankkoder. Du kan också donera via MobilePay nr 51533 eller till institutets bankkonto Danske Bank FI74 8000 1100 5642 45 eller Nordea FI66 1555 3000 1169 14. Penninginsamlingstillstånd RA/2020/1362.

TEXT: SANTERI MARJOKORPI (ÖVERS. CHRISTIAN PERRET)

INTERVJU MED AJJA AHONEN – STI:S KOORDINATOR FÖR FÖRSAMLINGSVALET

Vem är du?

Jag är Aija Ahonen – teolog, fru och mamma till tre barn.

Du har blivit vald till församlingsvals-koordinator vid STI. Vad gör en sådan koordinator?

Min uppgift är att samla information från församlingarnas kandidatlistor och om de personer som ansvarar för dem, att värva ivriga kandidater som kan ställa upp i valen och uppmuntra människor att rösta i dem. Jag ansvarar också för att webbsidan – www.uskojayhteys.fi – uppdateras och hålls à jour.

Varför var du intresserad av denna uppgift?

Uppdraget verkade intressant och lämpligt för min kompetens. Situationen inom kyrkan har redan länge utvecklats i en oroväckande riktning och jag finner det fint om jag med mitt eget enkla bidrag kan hjälpa.

Hur bekant var du sedan tidigare med STI?

När jag deltog i Finska Bibelinstitutets grundkurs (”Nuorten Raamattukurssi”) minns jag att det gjordes reklam för STI. Jag avlade mina studier i teologi i Joensuu, så tyvärr har jag aldrig haft möjlighet att närvara vid STI på plats och ställe. Däremot

har jag sett på en del YouTube- föreläsningar de senaste åren.

Hur var det att studera teologi i Joensuu?

Det var riktigt trevligt. Joensuu är en trevlig stad, och den teologiska fakulteten är passligt liten till sin storlek. En del av föreläsningarna hölls tillsammans med de ortodoxa studerandena, vilket gav ett mervärde till studierna. Nackdelen med en liten fakultet är förstås den, att en stor del av studierna efter grundstudierna utgjordes av bokatamina, samtidigt som antalet föreläsningar blev färre.

Vilken roll spelar församlingsvalen? Varför bör man intressera sig för dem?

Vid församlingsval väljs kyrkofullmäktige, vilket är det organ som fattar beslut om församlingens ärenden. Till dessa ärenden hör exempelvis missionsanslag, byggprojekt, anställningar och ibland även val av kyrkoherde. De kandidater som blir valda vid församlingsval får också möjlighet att påverka vem som skall sitta med i kyrkomötet, vilket innebär att församlingsvalet har betydelse för hela kyrkans angelägenheter. I kyrkomötet beslutar man exempelvis i äktenskapsfrågan – så även med avseende på en sådan fråga kan man indirekt påverka genom församlingsvalet.

Varför borde Hörnstenens läsare ställa upp i församlingsvalet?

Församlingarna behöver beslutsfattare som drivs av en tilltro till Guds ord och en

iver att sprida evangeliet. Rörelsen ”Kom alla” har mobiliserat sig ganska bra och i ganska många församlingar lyckats få sina representanter invalda. Det vore bra om man kunde skapa en motvikt till detta genom att väckelsefolket fick sina representanter invalda.

Vad skall man göra, om man vill ställa upp som kandidat i församlingsvalet?

Alla församlingsmedlemmar som har fyllt 18 år kan ställa upp i valet. Senast den 16.8.2022 borde man ha skrivit in sig som medlem för att hinna ställa upp i det kommande valet. Man kan anmäla sig till en redan existerande vallista vid församlingen, om man hittar en lämplig lista. Tio röstberättigade församlingsmedlemmar kan också grunda en valmansförening och ställa upp kandidater. Man kan också skriva ett mejl till mig (aija.ahonen@sti.fi) så försöker jag finna en lämplig lista.

Var kan man finna mer information om församlingsvalet?

Det finns en hel del information på vår egen webbsida uskojayhteys.fi. Evangelisk lutherska kyrkan i Finland har också sin egen webbsida, där man finner mer information: <https://www.info.seurakuntavaalit.fi/>

Du har också verkat inom föreningen Priscilla. Vad är det för en förening och vad är det som du har gjort där?

Priscilla-föreningen har grundats för att stödja väckelsekristna, kvinnliga teologer i deras kallelse och för att främja deras anställningsmöjligheter. Vår förening ordnar Priscilla-frukostar i STI:s utrymmen några gånger varje termin, och på vår e-postlista meddelar vi om ledig-

anslagna tjänster som passar för kvinnliga teologer. Jag har varit styrelsemedlem i Priscilla-föreningen sedan år 2018, och medlemssekreterare nästan lika länge. Jag deltar i styrelsemöten och ansvarar för registreringen av nya medlemmar.

Hur ser framtiden ut för konservativa, kvinnliga teologer?

Det är en utmaning för konservativa, kvinnliga teologer att finna arbete, något jag personligen också fått erfara. Således är det många som sist och slutligen finner ett annat jobb än som teolog. Jag skulle önska att allt fler organisationer i framtiden kunde upptäcka att också kvinnliga teologer har mycket att ge och besitter ett stort kunnande på flera områden, och att det inte nödvändigtvis krävs en präst för att fylla varendaste en tjänst.

INTERVJU: SANTERI

MARJOKORPI

FOTO: AIJA AHONENS ARKIV
(ÖVERS. JAKOB DAHLBACKA)

DÖD OCH UPPSTÅNDEN ELLER DÖD OCH UPPSTÅNDEN FÖR VÅRA SYNDERS SKULL?

ENDAST HISTORISK KUNSKAP OM JESUS?

Inom Jesus-forskningen har man ofta frågat sig vad vi med säkerhet kan veta om Jesus. Ed Sanders gav ett klassiskt svar då han presenterade en lista på åtta ”nästintill obestridliga fakta”: (1) Johannes Döparen döpte Jesus. (2) Jesus var en galilé som predikade och utförde mirakel. (3) Jesus kallade till sig lärjungar och sade att de var tolv. (4) Jesus begränsade sin verksamhet till Israel. (5) Jesus deltog i en tvist om templet. (6) De romerska myndigheterna korsfäste Jesus utanför Jerusalem. (7) Efter Jesu död fortsatte hans efterföljare som en igenkännbar rörelse. (8) Åtminstone några judar förföljde delar av denna nya rörelse.

Sanders räknar upp ett antal enbart historiska detaljer befriade från teologi. Varje händelse saknar den betydelse som den hade enligt Nya testamentets författare. Listan redogör inte för vilken betydelse Jesus själv tillskrev händelserna. Listan kunde gott inkludera påskens huvudhändelse, Jesu uppståndelse från de döda. Utan teologi förblir denna exceptionella händelse en historiens nyck. En Jesus avklädd på all teologi är riskfri. Forskarna har lätt att vara eniga om ofarliga historiska fakta. Men vem är intresserad av en färg- och smaklös Jesus?

Vi kan se på saken från ett annat håll. Evangelierna berättar inte för oss vad Jesus gillade att äta, vad storleken på

hans sandaler var och vilken ögonfärg han hade. Vi får inte veta vilka leksaker Jesus tyckte om som barn, hur han fick rena kläder eller hur vardagen som vuxen såg ut innan den offentliga verksamheten började. All sådan historisk information skulle berika vår uppfattning om Jesus. Istället berättar evangelierna sådant som de ansåg vara av betydelse. Vissa händelser var så besynnerliga att de gjorde ett bestående intryck på ögonvittnena. Vad andra händelse betydde insåg de först senare. De såg och hörde sådant som var betydelsefullt från första början. I vilket fall sammanflätas varje enskild händelse (historia) med dess budskap och betydelse (teologi).

PÅSKEN HANDLAR OM HISTORIA OCH TEOLOGI

Teologins och historiens äktenskap framträder speciellt tydligt när vi studerar påskens händelser: ”Ty Människosonen har inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.” (Mark 10:45) ”Jag meddelade er det allra viktigaste, vad jag själv hade tagit emot, att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna, och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. - - Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös och ni är ännu kvar i era synder.” (1 Kor 15:3–5, 17) Genom Jesu död betalas syndaskulden, genom Jesu uppståndelse bekräftas att skulden är betald. På så sätt hör historia och teologi samman.

Kristen teologi är beroende av vad som händer i tid och rum. Vi lär känna Gud genom vad han gör i historien. Män-

VI LÄR KÄNNA GUD GENOM VAD HAN GÖR I HISTORIEN.

niskan kan inte stiga upp till Gud med egna tankar eller genom egna gärningar. Gud förblir dold för oss om han inte själv stiger ned till oss. Vi skall alltså inte söka efter Gud ovanför oss. Vi möter Gud här nere, i Jesus Kristus. Vi finner Gud i krubban, på sjöstranden, i övre våningen, på korset. Utan historiens händelser finns helt enkelt ingen kunskap om Gud.

Historien understöder evangeliet, budskapet om den unika och universella betydelsen i Jesu död och uppståndelse. Eftersom de händelser som skildras i evangeliet har inträffat, rättfärdigar de tron på Jesus. Evangeliet är inte (bara) en saga utan (också) ett sant glädjebudskap. Påskens händelser inbjuder oss att ta reda på vad egentligen hände, att se hur Jesus blir anhållen, avrättas och stiger ut ur gravan, att notera frälsningsbudskapet som är knutet till dessa händelser, att acceptera att allt detta hände för min skull och att i tro förtrösta på honom som är påskens, Bibelns och hela universums huvudperson.

TEXT OCH ÖVERSÄTTNING TILL
SVENSKA: VESA OLLILAINEN
FOTO: GERALT©PIXABAY.COM

MIKA FALK ÖNSKAR RUM FÖR OLIKA GUDSTJÄNSTGEMENSKAPER

Under våren har gemenskapen Träffpunkts situation figurerat i nyhetsrubrikerna och i diskussionerna. Träffpunkt verkar i Lahtis. Dess verksamhetsledare besökte 15.3. STI och undervisade om temat ”För att bygga en gemenskap – behövs mera än predikan?” Vi intervjuade honom i samband med besöket.

EN GEMENSKAP FÖR ALLA ÅLDRAR

Träffpunkt i Lahtis grundades 1998 och har verkat i Joutjärvi församling, ursprungligen som församlingens egen verksamhet. En förening för att stöda verksamheten har grundats och Mika Falk är på deras lönelista och Folkmissionen har i något skede blivit en samarbetspartner.

- Vi är en gemenskap för alla åldrar från noll till över nittio år, konstaterar Falk. Vi har många barnfamiljer med. Jag ledde nyligen ett läger med 150 deltagare. Av dessa var hälften barn. Det är få anställda i gemenskapen.

Avlönad arbetskraft är kalkylerad till 1,6 arbetsår. I övrigt är det ca 100 personer som bär ansvar. Största delen av arbetet görs alltså av vanliga människor som ett frivilligarbete.

- Vi har varierande verksamhet, bibel-cirklar, läger. Vi är en gemenskap där Jesus verkligen är i centrum, säger Falk.

INGET UTRYMME I JOUTJÄRVIS FÖRSAMLING

I november beslöt Joutjärvis församling att inte fortsätta avtalet om kyrkans användning, så gemenskapens sammankomster i Joutjärvi kyrka upphör inkommande höst. Ortsborna har förundrat sig över hur en stor, och livskraftig gemenskap har körts ut från församlingen. Situationen är sorglig, säger Falk.

- Situationen är den att våra utrymmen tas från oss inkommande höst. Vi är i en sådan situation där vi som gemenskap verkligen inte vill vara.

- Det här beror ganska långt på att det har skett personskiften i församlingen under de gångna åren. Med ledning av kyrkoherden lösgjorde sig först församlingen från vår verksamhet. Nu är vi i det läget att verksamheten där en stor del av

Joutjärvis församlingsmedlemmar är med inte längre rymts med i församlingen.

Vi har fört diskussioner med andra församlingar i Lahtis och situationen ser bra ut med tanke på framtiden. Det är möjligt att verksamheten fortsätter i någon av de andra församlingarna i Lahtis.

OM KYRKANS LINJEDRAGNINGAR

Under årens lopp har från biskoparna kommit med direktiv och linjedragningar där man önskar att olika gudstjänstgemenskaper skulle ha en plats i kyrkan.

- Själv uppskattar jag mycket Seppo Häkkinen, biskop i vårt stift, som talade för att olika gemenskaper måste rymmas i kyrkan. Inte ens ämbetsfrågan skulle få vara ett hinder fastän det i praktiken ofta ser ut att bli så, konstaterar Falk.

- Utmaningen är att kyrkoherdarna och församlingsråden har mycket makt, i synnerhet beträffande användningen av utrymmena. Om det sker avgörande personskiften, kan det gå så att sådana instanser som har haft hemortsrätt plötsligt inte längre har det.

UTRYMME FÖR GUDSTJÄNSTGEMENSKAPAR

Falk säger sig önska att gudstjänstgemenskaperna skulle få livsrum. Kyrkan borde inte vara rädd för dem.

ANDLIGT HUNGRANDE
MÄNSKOR HITTAR TILL
DEN PLATS DÄR NÄRING
ERBJUDS.

- Om gudstjänstgemenskaperna är livskraftiga och Jesus-centrerade växer de, men om de inte är det vissnar de bort. Frågan är om det i gemenskapen finns det andliga liv som mänskorna behöver. Andligt hungrande människor hittar till den plats där näring erbjuds, säger Falk.

Falk önskar att biskoparnas uppfattning att gemenskaperna måste ha rum också kunde tillämpas i församlingarna på det lokala planet.

- Jag vet inte hur det görs i praktiken. Jag antar att biskoparna diskuterar med kyrkoherdarna hur man kunde bevara livsrummet. Om viljan finns när man en lösning. Vill man öppna dörrar eller inte?

VÄCKELSERÖRELSESNAS GUDS- TJÄNSTGEMENSKAPER

En stor fråga är om väckelserörelsernas gudstjänstgemenskaper förblir i kyrkan om man inte ger dem utrymme.

- Jag tror att väckelserörelserna själva gärna vill stanna kvar inom kyrkan om de får rum. Historiskt i Finland har väckelserörelserna stannat inom kyrkan och förnyat och berikat den, funderar Falk.

- Jag tror att om de inte finner livsrum inom kyrkan bygger de det utanför kyrkan där de erfar att Gud kallar dem att verka.

INTERVJU: SANTERI MARJOKORPI
FOTO: VIRPI KURVINEN
(ÖVERS. LEIF ERIKSON & FREDRIK
KLEMETS)

OSÄKRA TIDER OCH ETT SÄKERT HOPP

Under det förra och det nu pågående läsåret har jag speciellt glatt mig åt hur jag har mer personligt fått bli bekant med STI:s verksamhet och med det trevliga gäng som man träffar i institutet. Från tidigare hade jag en föreställning om STI som en trygg hamn eller ett ”skyddshem” för den bibliska uppenbarelsen, den lutherska tron och ett gediget akademiskt arbete. STI hjälper kristna teologer att på ett intellektuellt trovärdigt sätt bevara sin kristna tro och tilltron till Guds ord i den akademiska atmosfären vid Helsingfors universitet som på många sätt utmanar och ifrågasätter den kristna trons huvudpunkter. Enligt mig finns det ett stort behov för ett sådant stöd och det är väldigt fint att STI hjälper de kristna i den akademiska världen som ofta t.o.m. är fientligt inställd till tron.

Under det gångna året har jag ofta skrivit min gradu i STI:s utrymmen. Min forskning behandlar eskatologin inom den amerikanska lutherska Missouri-synoden. Ämnet har känts aktuellt beroende på den senaste tidens utveckling i världen och också här i Finland. Denna utveckling har påskyndats av den något år långa världsvida pandemin med sina olika samhälleliga följder och Ukrainakriget som brutit ut i Europa och vars följder vi ännu inte kan överblicka i dess helhet.

För oss kristna borde i princip denna dystra samhällsutveckling inte komma som en överraskning. I Bibeln nämns bl.a. följande tecken på tidens slut: Krig och rykten om krig, naturkatastrofer, hungersnöd och farsoter, avfall från tron,

mänsklighetens moraliska förfall och evangeliets förkunnande för alla folk. Dessa tecken begränsar sig inte bara till vår egen tid utan tecknen har förekommit också andra tider. Bibeln lär ändå att de skall tillta när Kristi återkomst närmar sig och jämför dem med födslovändorna som ju bekant tilltar när födelsen närmar sig. Dessa tecken är ämnade som en förvarning för världen om Kristi framtida återkomst och en uppmaning till de kristna om att vara uppmärksamma. Även om tiderna är osäkra och det samlas mörka moln på himlen så vilar de kristnas hopp på samma eviga grund som inte vacklar.” Himmel och jord ska förgå, men mina ord ska aldrig förgå” Matt. 24:35.

TEXT OCH FOTO: TUOMAS SALO,
TEOLOGIE STUDERANDE
(ÖVERS. TOMAS KLEMETS)

Teologiska institutet i Finlands stadgeenliga

VÅRMÖTE

hålles onsdag 18.5.2022

kl. 16 på STI / distans via Teams

Beslutsrätt har medlemsorganisationernas representanter, men även stödmedlemmarna är välkomna. Vi ber stödmedlemmarna anmäla sitt deltagande till STI:s kontor (kontaktuppgifter finns på denna sida).

Stödmedlemmarna har yttranderätt men inte rösträtt på mötet.

ÖVERS. PER-OLE HJULFORS

Adressen: Kajsaniemigatan 13 A 4. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550

E-post: sti@sti.fi
förnamn.efternamn@sti.fi

Hemsida www.sti.fi

Bank

Danske Bank
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea
FI66 1555 3000 1169 14, NDEAFIHH

Annställda

generalsekreterare Santeri Marjokorpi
sekreterare Kirsi Kuru
sakkunnig i teologi Vesa Ollilainen

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.

Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och läsesalar.

Öppet under perioderna kl. 9–16.
Jour vid behov.

Styrelsens ordförande

verksamhetsledare Lauri Vartiainen
Finska Bibel-institutet

Medlemsorganisationer

Missionsföreningen Såningsmannen, Bedjarrörelsen i Västra Finland, Finlands ev. luth. Student- och Skolungdomsmission, Radiomissionsorganisationen Budbärarna, Finlands ev. luth. Folkmission, Luth. Evangeliföreningen i Finland, Finska Bibel-institutet, Sv.Luth. Evangeliföreningen i Finland, Laestadianernas Fridsföreningars Förbund

Finansieras av frivilliga bidrag.

Medlemsavgift för understödande medlemmar:
40 €/år (studerande 10 €, kollektiv 100 €).

Bokgåvor, understöd och testamenten mottas med tacksamhet.

Insamlingstillstånd i Finland RA/2020/1362 som började 1.1.2021 och är giltigt tills vidare.

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*.

Informationsbladet *Hörnstenen* (*Kulmakivi*) sänds till understödande medlemmar.

ISSN 2243-075X (Print)

ISSN 2243-0768 (Online)

TEOLOGISKA
INSTITUTET I FINLAND
KAJSANIEMIGATAN 13 A
00100 HELSINGFORS

.D022

Posti Green

PÄRMBILD: NARCISSER VID FÖNSTRET
BAKBILD: TULPANER
©PIXABAY.COM

NI ÄR VÄLSIGNADE AV HERREN SOM HAR GJORT HIMMEL OCH JORD. (PSALTAREN 115:15)